

Omplacering av skolornas sommarlov samt dess påverkan för turismen i Finland

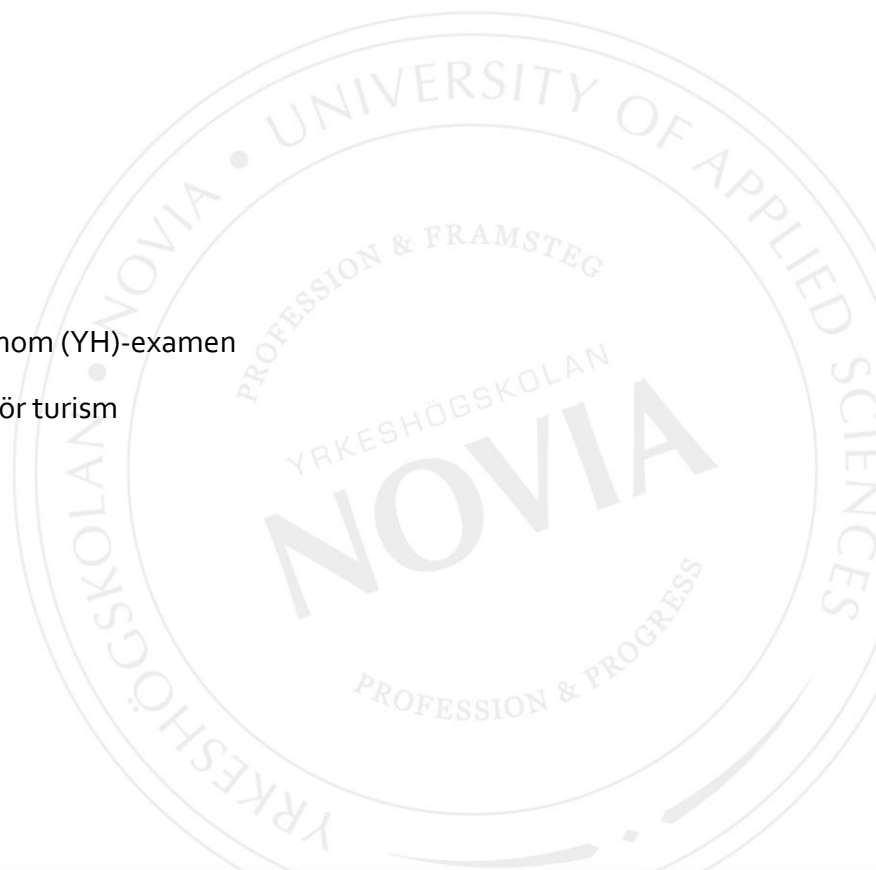
Case: Västra Nyland

Vincent Nyström

Examensarbete för Restonom (YH)-examen

Utbildningsprogrammet för turism

Åbo 2018

EXAMENSARBETE

Författare: Vincent Nyström

Utbildning och ort: Turism, Åbo

Inriktningsalternativ/Fördjupning: Säsongsförlängning samt dess påverkan

Handledare: Anna-Karin Abrahamsson

Titel: Omplacering av sommarlovet samt påverkan för turismen.

Datum 28.11.2018

Sidantal 32

Bilagor 1

Abstrakt

Syftet med detta arbete är att utreda om en eventuell omplacering av sommarlovet skulle gynna turismen i Västra Nyland. Orsaken är för att det länge har diskuterats om en eventuell omplacering, och många faktorer talar för att det skulle vara lönsamt att genomföra den här ändringen. Jag baserar min utredning på intervjuer och på teori handlande om destinationsutveckling och säsongsutveckling. Jag har också använt mig av övernattnings statistik från år 2017.

Ekenäs, Hangö och Västra Nyland besöks flitigt under sommaren, mest under juli månad. Problemet ligger i att den absoluta majoriteten av turisterna besöker städerna under ungefär två veckor i juli. Efter juli och i början av augusti sjunker mängden turister ganska drastiskt. Potentialen till att förlänga samt att sprida ut säsongen finns dock.

Språk: Svenska
utveckling, intervjuer

Nyckelord: Säsongsförlängning, destinationsutveckling,

OPINNÄYTETYÖ

Tekijä: Vincent Nyström

Koulutus ja paikkakunta: Restonomi, Turku

Suuntautumisvaihtoehto/Syventävät opinnot: Turismi

Ohjaaja(t): Anna-Karin Abrahamsson

Nimike: Kesäloma aikataulun muuttaminen, ja sen vaikutus turismi alalle.

Päivämäärä 28.11.2018

Sivumäärä 32

Liitteet 1

Tiivistelmä

Tämän opinnäytetyön tarkoitus on selvittää, olisiko kesäloma aikataulun mahdollinen muuttaminen, hyödyllistä länsi Uudenmaan turismille. Mahdollisista muutoksista on käyty pitkään keskustelua, ja monet tekijät puhuvat sen puolesta, että tämä muutos olisi hyödyllinen suomen turismille. Perustan selvitykseni haastatteluihin ja teoriaan kertoen kohdekehityksestä ja kausikehityksestä. Olen myös käyttänyt vuoden 2017 yöpymisstatistiikka.

Tammisaarissa, Hangossa ja länsi Uudellamaalla vierailaan usein kesän aikana, enimmäkseen heinäkuun aikana. Ongelmana on se, että suurin osa turisteista vierailee alueella noin kahden viikon ajan heinäkuussa. Heinäkuun jälkeen ja elokuun alussa vieraiden määrä laskee melko dramaattisesti. Kauden pidentäminen on silti mahdollista.

Kieli: Ruotsi
Haastatteluita

Avainsanat: Kausipidennys, Kohdekehitys, Kehitys,

BACHELOR'S THESIS

Author: Vincent Nyström

Degree Programme: Restonom

Specialization: Tourism

Supervisor(s): Anna-Karin Abrahamsson

Title: Realignment of the school's summer break and its effect on the tourism industry in Finland

---

Date 28.11.2018 Number of pages 32

Appendices 1

Abstract

The purpose of this Bachelor's thesis is to investigate whether a possible relocation of the summer break would be beneficial to the tourism industry in Västra Nyland. The reason for this is that there has been a discussion regarding this topic for a long time now, and many factors indicate that this suggestion would increase tourism revenue in Finland. I base my investigation on interviews and theories regarding destination development and seasonal prolonging. I have also used statistics of overnight stays from the year 2017.

Ekenäs, Hangö and Västra Nyland is often visited during the summer, especially during the month of July. The problem is that most of the tourists visit the area mainly during about two weeks in the middle of July. During the end of July and beginning of August, the number starts to drop radically. There is, however a big potential to prolong the season because of the possible relocation of the summer break.

Language: Swedish   Key words: Seasonal extension, destination development, development, interviews.

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	1
1.1	Syfte.....	1
1.2	Uppdragsgivare.....	2
2	Raseborg och Hangö.....	2
2.1	Turismen i Hangö och Raseborg.....	3
2.2	Raseborg.....	3
2.3	Hangö.....	4
2.4	Evenemang under sommaren.....	6
2.5	Sevärdheter i Raseborg och Hangö.....	7
3	Raseborgs och Hangös service i nuläget.....	10
3.1	Infrastruktur.....	10
3.2	Gästhamnar.....	10
3.2.1	Östra hamnen.....	11
3.2.2	Ekenäs gästhamn.....	11
3.3	Kost och logi.....	11
4	Destinationsutveckling.....	12
4.1	Vad gör en destination till en destination?.....	13
4.2	Platsens betydelse för destinationen.....	13
4.3	Externaliteter och eventuell problematik med destinationsutveckling.....	14
4.4	Kustrutten.....	15
5	Säsongsförlängning.....	16
5.1	Ekonomisk utveckling.....	16
5.2	Rural turism i Finland samt problem som medföljer.....	17
5.3	Infrastruktur och befolkningsindelning.....	18
5.4	Är säsongsförlängning lösningen?.....	18
5.5	Hållbar utveckling inom turistföretag.....	18
6	Skolterminer.....	19
6.1	Strukturella ändringar.....	19
7	Metod.....	20
7.1	Kvalitativa forskningsmetoder.....	20
7.2	Intervjuer.....	21
7.3	Bra att tänka på före intervjun.....	21
7.4	Bra att tänka på under intervjun.....	22
7.5	Vad vill jag uppnå med mina intervjuer?.....	23
8	Forskningsprocessen.....	23

9	Analys och diskussion	29
9.1	Slutsats	30
10	Sammanfattning.....	32
	Källförteckning	33

Bilageförteckning

Bilaga 1: Intervjufrågor

1 Inledning

Den optimala placeringen av skolornas sommarlov i Finland har under en längre tid redan varit ett hett debatterat ämne som dyker upp alltid då och då. Senaste gången arbetes och näringsministeriet samt Lärarförbundet diskuterade detta var under början av 2000-talet då förslaget om sommarlovets omplacering lades ner igen. De flesta tidigare debatter har ofta varit väldigt korta, och förslaget har skjutits ner ganska snabbt, ända tills nu. Idag har debatten vaknat till liv igen, och den verkar aktivare än förut.

I en färsk utredning som gjorts i maj år 2018 av arbets- och näringsministeriet, framkommer det att den finska turismen skulle ha mycket att vinna på en eventuell framskjutning av sommarlovet. 219 miljoner euro för att vara exakt (Brunell, 2018). Det finns många olika åsikter och tankar både för och emot ändringen. En av de största krafterna som backar upp det här förslaget är restaurang och resebranschens intresseorganisation MaRa och dess ordförande Timo Lappi. Där baserar man sitt stöd på den grunden att man ska gå i takt med resten av Europa, eftersom mängden arbeten inom turistbranschen skulle öka på det sättet. På MaRa är man också oroad över risken att många arbeten kommer att gå förlorade på grund av automatiseringen, därför behöver man en längre säsong med flera arbetsmöjligheter. (Brunell, 2018).

Andra parter som är lite försiktigare och skeptiska mot ändringen av sommarlovet är till exempel Hem och skola, samt Finlands svenska lärarförbund (FSL). FSL ordförande Christer Holmlund anser att näringslivet och den ekonomiska nyttan inte ska styra och ställa i det här fallet. Han är ändå beredd att göra en utredning. ”Den senaste utredningen är långt över 10 år gammal, och vi är beredda att göra en ny utredning angående vilka konsekvenser en eventuell flytt skulle kunna ha” säger Holmlund. (Berghäll, 2018)

1.1 Syfte

Syftet med detta examensarbete är att utreda på vilket sätt en omplacering av skolornas sommarlovstidtabell i Finland skulle påverka turismen i Västra Nyland. Jag kommer att inkludera skolornas, städernas och de lokala företagarnas synvinkel, för att få en så bred uppfattning om både för och nackdelar som detta försök eventuellt skulle föra med sig. Det skulle då handla om både ekonomiska- och hälsoorsaker. Syftet är också att utreda om en eventuell omplacering av sommarlovet skulle öka andelen utländska besökare till regionen. För att uppnå mitt syfte har jag använt mig av intervjuer med personer från

utbildningssektorn, den offentliga sektorn och givetvis även från turistbranschen. Som teori har jag läst om destinationsutveckling och säsongsförlängning. Statistiken har skaffats från Raseborgs och Hangös turistbyråer, och från Visit Finlands hemsida.

1.2 Uppdragsgivare

Detta arbete utförs på uppdrag av Marika Pulliainen på Hangö stads turistbyrå. Turistbyrån betjänar på två olika ställen, Rådhusorget 5 precis bredvid kyrkoparken samt inne i vattentornet. Turistbyrån vid Rådhusorget är öppen året om, medan infopunkten vid vattentornet är öppen under sommarsäsongen (år 2018: 2.5–31.8). (Hangö turistbyrå, 2018). I turistbyrån kan man boka in olika aktiviteter, såsom dagsutflykter till skärgården, guidevandringar och även övernattnig. Servicepunkten vid vattentornet säljer under sommarsäsongen biljetter upp till tornet. (Hangö turistbyrå, 2018)

2 Raseborg och Hangö

I det här kapitlet kommer jag att redogöra för Raseborg och Hangö som städer i sig, samt gå igenom hur turismen i städerna ser ut för tillfället, och vad man kan göra och se i de två städerna under sommaren. Raseborg och Hangö ligger i västra Nyland, och från Åbo och Helsingfors tar det mellan 1,5–2 timmar att ta sig till städerna. Med tåg tar det en timme från båda hållen att ta sig till Karis och därifrån sedan vidare med rälsbuss till Ekenäs och Hangö.

Raseborg är en relativt ny kommun som skapades i samband med en sammanslagning av kommunerna Ekenäs, Karis och Pojo år 2009. Namnet härstammar från ett medeltida slott som finns i regionen. Staden ligger ungefär mitt emellan Åbo och Helsingfors, och förbindelserna till staden fungerar väl från båda hållen. Staden har lite på 28 000 invånare, varav 64,9% är svenskspråkiga, 30,7% finskspråkiga och övriga språkgrupper ligger på 4,4%. (Raseborgs stad, 2018)

Hangö är en väldigt starkt sommarinfluerad stad, som är belägen på Finlands mest sydliga spets. Staden har en lång historia som turistort, med sina gamla bad och hotellanläggningar. Staden är grundad 1874 med ett invånarantal på 8 517. Majoritetsspråket i Hangö är finska (53,5%) medan svenskan kommer på andra plats (42,8%) medan utländska språk består endast av 3,7%. Tack vare Hangös nära läge till havet, har staden en sammanlagd strandlinje på 130 km, och cirka 90 stycken holmar och skär. (Hangö stad, 2018)

Både Raseborg och Hangö är städer som starkt lever på turism under de några korta sommarmånaderna. Under sommaren får båda orterna in en stor del av sin inkomst från turismen, därför skulle det vara väldigt viktigt för städerna att kunna förlänga säsongen med ens två veckor. Till och med en lite längre säsong gör ofta stor skillnad för sommarstäder.

2.1 Turismen i Hangö och Raseborg

Turismen i Hangö och i Raseborg består till största delen av inhemska turister, som besöker städerna under sommaren i fritidssyfte. Av de inhemska turisterna består 55,9% av fritidsresenärer, 43,7% procent av arbetsresenärer och 0,4% reser av annan orsak. Motsvarande statistik för utländska besökare är 78,7% fritidsbesökare, 20,6% arbetsresande och 0,7% av annan orsak. Största delen av övernattarna stannar i medeltal 1,5–2 dygn per vistelse, vilket gäller både inhemska och utländska besökare. Om man jämför Raseborgs turismstatistik med Hangös år 2017 är övernattningssiffrorna relativt likadana, 72 218 i Raseborg medan motsvarande summa i Hangö var 54 558. Här måste man dock komma ihåg att Raseborg består av 3 olika kommuner och områden medan Hangös turism bara gäller Hangö stad. (Pulliainen, 2018) (Rehnström, 2018)

Av övernattningarna år 2017 var 7794 registrerade som utländska i Raseborg, medan motsvarande summa i Hangö var 2807. Om man ser på statistiken kan man se att ester, svenskar och tyskar ligger alla på toppen för de båda städerna. Ryssar och briter utgör även en betydande del av de internationella besökarna för Raseborg och Hangö medan övriga europeiska besökare som normän, holländare, schweizare, fransmän och italienare utgör resten av de största kundgrupperna. De inhemska turisterna är alltså väldigt överrepresenterade i de båda städerna, medan de utländska besökarna inte riktigt ännu hittat till regionen. Som tidigare förekom är de 10 största utländska kundgrupperna från Europa. I Raseborg är de största utom europeiska kundgrupperna från Turkiet, Sydkorea, Israel, Indien, Brasilien, Kina, Australien och Japan. (Pulliainen, 2018) (Rehnström, 2018).

2.2 Raseborg

I Raseborg år 2017 är den månadsvis livligaste tiden för turismen från maj till september, då övernattningssiffrorna stiger till över 6 000 per månad som lägst, och upp till dryga 19 000 per månad som högst. Som väntat är juli samt augusti de överlägset livligaste månaderna, med 19 348 registrerade övernattningar i juli, respektive 10 783 övernattningar i augusti. Här kan noteras att skillnaden mellan juli och augusti månads övernattningsstatistik är ett

praktexempel på hur mycket kunder skolstarten tar bort besökare från turismen. I statistiken framkommer också att de inhemska kunderna är klart överrepresenterade under hela sommaren. Av övernattningarna i juli är hela 17 400 inhemska, medan 1 948 är utländska. I augusti tillhör 9 413 övernattningar den inhemska kundgruppen medan endast 1 370 tillhör de utländska gästerna. Under juni månad är 1 139 övernattningar registrerade som utländska, medan maj och september har endast 351 och 746 registrerade utländska övernattningar. Juni till augusti är med andra ord de livligaste månaderna, även för utländska besökare. Utanför ”högsäsongen” är april och oktober de livligaste månaderna med 3 714 registrerade övernattningar i april, och 4 022 i oktober. Av dessa är under april 3 363 inhemska, 351 utländska och motsvarande siffra i oktober är 3 540 inhemska och 482 utländska övernattningar. (Rehnström, 2018)

Några intressanta siffror som är värda att nämna (se figur 1), är att hela 346 övernattningar i juli var från Storbritannien, det vill säga näst mest efter de svenska övernattningarna som var hela 522 stycken. Esterna är år 2017 också aktiva besökare med 237 stycken övernattningar i juli, 296 i augusti och något överraskande 343 stycken ännu i september. De estniska övernattningarna i augusti (296 stycken) överskrider till och med de svenska övernattningarna på 289 stycken. (Rehnström, 2018)

En annan överraskande siffra är den ryska övernattningsstatistiken som bara en gång mellan maj och september stiger till över 50 stycken, nämligen i augusti, då 52 stycken ryska övernattningar antecknades. Med tanke på de ryska turisternas övriga livliga aktivitet i Finland, skulle man kunna tro att siffran även i Raseborg skulle vara högre. Däremot är de ryska övernattningarna näst mest i januari (42 stycken) efter de svenska, på 52 stycken. (Rehnström, 2018)

Under resten av året stiger inte övernattningarna över 2700, och den tystaste månaden är såvida januari med endast 1584 övernattningar, varav 1379 är inhemska och 205 utländska. (Rehnström, 2018)

2.3 Hangö

Bland utländska resenärer och övernattningar mellan juni och augusti, är Hangös statistik lite olik Raseborgs (se figur 1). Den största kundgruppen var tyskar, som enligt statistiken bestod av hela 703 övernattningar. Intressant här, är att under tiden juni till augusti registrerades fler tyska övernattare på 3 månader i Hangö än vad Raseborg registrerade på

ett helt år (626 stycken). Orsaken till detta den raka färjeförbindelsen mellan Hangö och Rostock. (Finland, 2018) (Rehnström, 2018) (Finnlines, 2018)

På andra plats kommer svenskarna, i den här jämförelsen har Hangö dock inte lika mycket övernattande svenskar, endast 575 stycken övernattningar mellan juni och augusti. Motsvarande siffra för Raseborg är 936 stycken under sommarsäsongen, och 1508 på ett helt år. Bland de ryska resenärerna tycks Hangö dock vara populärare än Raseborg. Under högsäsongen registrerades 258 ryska övernattningar i Hangö, medan Raseborg tog emot 326 på ett helt år, och endast 135 under högsäsongen. (Finland, 2018) (Rehnström, 2018)

De tre största grupperna är alltså tyskar, svenskar och ryssar med en kombinerad övernattningssiffra på 1536 övernattningar under högsäsongen. Efter dessa nationaliteter kommer fransmännen, schweizarna och esterna. 138 stycken franska övernattningar registrerades mellan juni och augusti, medan motsvarande siffra i Raseborg var 149 på hela året och 98 under sommaren. Vad gäller schweiziska besökare tog båda städerna emot 129 stycken övernattningar under sommaren, av detta kan man dra som slutsats att många schweizare väljer att besöka båda städerna när de är i regionen. (Finland, 2018) (Rehnström, 2018)

Det mest överraskande är esternas blygsamma statistik i Hangö. Endast 112 stycken övernattningar registrerades som estniska mellan juni och augusti, trots att det finns en färjeförbindelse mellan Hangö och Paldski. Samma siffra i Raseborg var 717 stycken endast mellan juni och augusti. (Finland, 2018) (Rehnström, 2018) (Seaways, 2018)

Enligt utredningen om turismens inkomst och sysselsättningseffekter för Västra Nyland som gjordes år 2016, ligger övernattningsstatistiken för Hangö mellan maj och september som mest på 15 709 registrerade övernattningar i juli, och som minst på 3050 övernattningar i maj. Efter juli kommer augusti med 11 189 registrerade övernattningar, och sedan juni med 9223 registrerade övernattningar. Augusti är såvida fortfarande en aktiv månad, fast antalet övernattningar sjunker med dryga 4000. (Vuorela & Holttinen, 2018)

Andra aktiva månader utanför högsäsongen är april med 1479 registrerade övernattningar och oktober med 1570 registrerade övernattningar. Den tystaste månaden är enligt statistiken januari med endast 533 registrerade övernattningar. (Vuorela & Holttinen, 2018)

Gemensam nämnare i Raseborg och Hangö är att Estland, Tyskland, Sverige och Ryssland finns med bland de 6 länder som mest besökt de båda städerna. I Raseborg finns också Norge med på ”top-6” listan, medan Frankrike och Schweiz är med på Hangös lista. Så med andra

ord är båda listorna väldigt likadana (se figur 1), med skillnad från två stycken länder. (Finland, 2018) (Rehnström, 2018)

Top-6 lista för Raseborg under sommaren	Top-6 lista för Hangö under sommaren
Sverige: 936	Tyskland: 703
Estland: 717	Sverige: 575
Tyskland: 418	Ryssland: 258
Storbritannien: 381	Frankrike: 138
Norge: 186	Schweiz: 129
Ryssland: 135	Estland: 112

Figur 1 En sammanfattning över Hangös och Raseborgs övernattningar sommaren 2017 (Rehnström, 2018)

2.4 Evenemang under sommaren

För att förstå vad som lockar besökare till Hangö och Raseborg, måste man undersöka vad dessa två städer har att erbjuda. Hangö har sin långa strandlinje med närhet till havet och skärgården medan Raseborg har sin historiska trähusstadsdel i Ekenäs, samt sina gamla slott och borgar som Raseborgs slottsruiner och Svartå slott. Raseborg har även stora orörda naturområden, i form av skogsmarker och skärgård. Förutom enastående natur och pittoreska småstäder, erbjuder Hangö och Raseborg även mycket evenemang under sommaren.

Det kändaste evenemanget är troligtvis den legendariska Hangö regattan som varje år lockar närmare 200 tävlande deltagare. Utöver de tävlande deltagarna, anländer också ”svansen” det vill säga de som kommer till Hangö bara för att festa under den helgen. Tävlingen är ett av Finlands största seglingsevenemang och har arrangerats varje år sedan 1945. Förutom regattan, så arrangeras det i Hangö, Hanko Tennis, som är en amatörtennisvecka i juli, Pokerrun som är ett muskelbåts evenemang och som avslutning på sommaren ordnar man Hangö dagarna och forneldarnas natt som alltid äger rum sista lördagen i augusti. Utöver de största evenemangen ordnas det en hel del små evenemang in i augusti, som säkert skulle dra nytta av en längre säsong. (Hangö, 2018)

Till skillnad från Hangös sommarevenemang så kretsar Raseborgs evenemang väldigt mycket runt musik och teater. Exempel på två musikevenemang är Julifestivalen och augustinatten. Julifestivalen är en ”endagsfestival” i Stallörsparken som ofta innefattar ett stort namn inom populär musiken. Exempel på artister som uppträtt under Julifestivalen är t.ex. Tomas Ledin, Deep Purple, Toto, Hector och Paul Oxleys unit. Årligen har festivalen lockat 4000–5000 besökare, och har snabbt blivit en av sommarens höjdpunkter i Ekenäs. År 2018 uppträdde Deep Purple på festivalen. (Kuronen, 2018) Augustinatten är en konsert som riktar sig mot en betydligt yngre publik och har haft artister på scen som Tungevaag & Raaban, Samir & Viktor samt Norlie och KKV. (Nummenmaa, 2018).

Raseborgs sommartheater i Snappertuna är en annan sommarhändelse som har funnits med i bilden sedan år 1966, och har blivit ett årligt evenemang sedan år 1977. År 2009 nådde teatern sin halv miljonte besökare. (Raseborgs sommartheater, 2018) Genom åren har teatern haft många olika sorters pjäser, varierande från pjäser med anknytningar till både Raseborg och den närliggande bygden, till välkända musikaler och pjäser. Exempel på dessa är till exempel West Side story (2018), Okänd Soldat, Mio min Mio, Robin Hood och trollkarlen från Oz. (Raseborgs sommartheater, 2018)

Bild 1 Scen ur musikalen Grease år 2000 (sommartheater, 2018)

2.5 Sevårdheter i Raseborg och Hangö

I följande kapitel beskriver jag sevårdheter i Raseborg och Hangö regionen. De här sevårdheterna är valda baserat på egna upplevelser och erfarenheter, samt på egen forskning och undersökning, där jag försökt att få fram de största turistmagneterna i regionen.

- Ekenäs

Största delen av de kvarvarande byggnaderna i Ekenäs gamla stad härstammar från 1700 och 1800-talet, men staden grundades redan på 1500-talet som en motvikt mot den konkurrerande handelsstaden Tallinn. De äldsta träbyggnaderna som finns kvar är dock ändå från 1500-talet. Nuförtiden är Ekenäs en modern småstad med caféer och små shoppingställen runt torget, samt längs med Finlands första gågata, Kungsgatan. Staden ligger nära både hav och natur, och på en kilometers avstånd från centrum befinner sig Ramsholmen, ett skogsområde som är väldigt populärt bland Ekenäsborna. På våren är området speciellt vackert när vitsipporna slår i blom. (Raseborg, Upplev, 2018)

- Raseborgs slott

Slottet byggdes på 1370-talet med uppgift att bevaka handeln och sjöfarten på finska viken. Slottet hade sin glansperiod under mitten av 1400-talet, men övergavs år 1558 och förblev sedan övergiven i 300 år. På 1800-talet började man restaurera borgen, och nuförtiden står Forststyrelsen för underhållet av borgen. Man kan bekanta sig med slottet antingen på egen hand, eller via en guidad rundtur som ordnas regelbundet under somrarna. Man kan även boka in bröllop och andra fester i slottets utrymmen. (Raseborg, Historiska sevärdheter och muséer, 2018)

- Fiskars och Billnäs bruk

Raseborg har länge varit känt för sina gamla bruk i Fiskars och Billnäs som har anor så långt bak som från 1600-talet. Bruket i Fiskars grundades år 1649 av Peter Thorwöste. Vattenkraften från den närbelägna Fiskars ån höll byn levande, och i bruket tillverkades bland annat spik, tråd, knivar och hjul. Idag är bruket känt som ett område för design och konst. Den multinationella Fiskars-koncernen som säljer produkter för hem och uteliv härstammar också från detta bruk. Billnäs bruk grundades år 1641, och som i Fiskars bruk fick man kraft från det närbelägna Svartåns vattenfall. Stålproduktionen i Billnäs pågick ända till början av 1900-talet då järnbruk började bli gammalmodiga. Nuförtiden är Billnäs Bed and Breakfast aktivt där, och en gång i året i juni ordnas Billnäs antikdagar som lockar tusentals besökare från hela Finland. (Raseborg, Historiska sevärdheter och muséer, 2018)

- Bengtskär och Russarö

Hangö är känt för förutom sin långa strandlinje, även för sina fyrrar längs med denna. Utanför Hangö ligger nordens högsta fyr, Bengtskär, en av skärgårdens kanske mest ikoniska sevärdheter är beläget 25 kilometer sydväst från Hangö. På ön finns det ett fyrmuseum, en utställning om striderna vid Bengtskär, ett café samt inkvarterings och möteslokaler. Under sommaren görs dagliga kryssningar till Bengtskär från östra hamnen i Hangö. Russarös fyr dekorerar Hangös stadsvapen, och anses vara en av de vackraste fyrarna i Finland. Fyren kallas för Hangös öga på grund av dess övervakande läge några kilometer sydväst om Gustavsvärn. Kryssningar till ön arrangeras under sommaren. (turistbyrå H. , Fyrrar, 2018)

- Krigsminnen

Hangö udd var väldigt utsatt i striderna under så gott som hela andra världskriget, och minnena från de tiderna lever kvar i form av olika minnesmärken ända till idag. Frontmuséet i Lappvik, berättar om den ryska ockupationstiden på Hangö udd, och är beläget vid frontavsnittet i Lappvik. Olika sorters försvarsbatterier kan också besökas runt om i Hangö som t.ex. det lätta kustbatteriet på Kråkudden. Krigsgravar finns det också en hel del av, den största är en sovjetisk krigsgrav invid Tåktomvägen där 453 soldater är begravna, varav 267 är okända. Frihetsstatyn står vid ändan av boulevarden framför Lejonstranden. Statyn restes till minne av de tyska truppernas landstigning under inbördeskriget år 1918. (turistbyrå H. , Krigsminnen, 2018)

- Tulluddens naturstig

Tulluddens naturstig går genom ett naturskyddsområde, och slutar vid Finlands sydligaste spets där Skärgårdshavet och Finska viken möts. För fågelskådare är området ett paradiset eftersom Tulludden ger skydd åt många utrotningshotade arter, och är även ett viktigt häckningsområde för många utrotningshotade fågelarter. På hösten är området speciellt väl besökt av fågelarter som är på sin väg att flytta söderut över vintern. Naturstigen är 6,7 kilometer lång och är på vissa ställen relativt svårframkomlig. Oberoende är området väl värt ett besök bland såväl fågel och

naturentusiaster. (turistbyrå H. , Tulluddens naturstig- vägen till Finlands sydligaste spets, 2018)

3 Raseborgs och Hangös service i nuläget

I kommande kapitel kommer jag att gå igenom de olika tjänster och serviceutbud som finns i Raseborg och Hangö. Med tjänster och service menar jag allt som kan vara till nytta för turisterna, såsom infrastruktur, lokaltrafik, hamnar, övernattningsmöjligheter och så vidare. Jag kommer inte att inkludera sevärdheter och evenemang i regionen, eftersom de redan har gått igenom tidigare i arbetet.

3.1 Infrastruktur

Mellan Raseborg och Hangö går det flera lokaltåg och bussar året om. Det vanligaste sättet att ta sig mellan städerna är med den så kallade rälsbussen, det vill säga ett tåg med endast en vagn. Under vintertid avgår tågen från Hangö vanligtvis 7 gånger om dagen och likaså från Karis 7 gånger i dagen, varifrån man även kan ta sig till Åbo och Helsingfors på en dryg timme. Tågen opereras av VR. (rautatiet, 2018)

Från Hangö går det även bussar under rusningstid med ungefär en timmes mellanrum, och dessa bussar går även via Ekenäs, Karis och Ingå mot Helsingfors. Resan till Helsingfors centrum från Hangö tar 2–3 timmar. Vissa bussar har byte i Karis, varifrån bussarna går med 30 minuters mellanrum under rusningstid mot Helsingfors. Resan till Helsingfors från Karis tar ungefär 1:25h och 2:35h. Vainion liikenne, Ampers busstrafik och Pohjolan matkat OY, är de vanligaste bussbolagen i regionen. (Matkahuolto, 2018)

Om man är på väg till regionen med bil, kan man ta sig fram längs med riksväg 51 västerut från Helsingfors, som sedan ansluter sig i Karis till riksväg 25 som går från Karis genom Ekenäs till Hangö i en sydvästlig riktning.

3.2 Gästhamnar

Som skärgårdskommuner med en lång kustlinje är både Hangö och Raseborg kända för bland annat sina gästhamnar. Förutom de två största gästhamnarna i regionen (Ekenäs gästhamn och Östra hamnen i Hangö) finns det en mängd andra små gästhamnar som står till sommargästernas förfogande. Dock kommer jag bara att gå igenom de två största, eftersom de samtidigt är de mest väsentliga.

3.2.1 Östra hamnen

Östra hamnen i Hangö är Finlands största gästhamn med två marinor och har en kapacitet på att ta emot 400 båtar på en gång. Hamnen är centralt placerad med en mängd olika restauranger och barer inom området, samtidigt som centrum ligger inom gångavstånd. Hamnen erbjuder mångsidig service med internetuppkoppling, caféverksamhet, tvättmöjligheter, bastur, duschar och färja ut till Östersjö port. Under sommarmånaderna drivs också ett kvällstorg vid hamnen. (turistbyrå H. , Hamnar, 2018)

3.2.2 Ekenäs gästhamn

Gästhamnen i Ekenäs är betydligt mindre med 120 båtplatser, men servicen är ändå bra. Som östra hamnen i Hangö är Ekenäs gästhamn välplacerad med restauranger, kiosker, badstrand, minigolf, lekpark och andra sorters aktiviteter inom gångavstånd. Ekenäs gästhamn har flera gånger fått miljöpriset blå flagg, och hamnen är också med i ”håll skärgården ren”. Vid gästhamnen finns också restaurang Baywatch, som erbjuder pizza, smått tilltugg och alkoholdrycker. (gästhamn, 2018)

3.3 Kost och logi

I Hangö och Raseborg finns det ett stort urval övernattnings- och restaurang alternativ, vare sig det gäller hotell, bed and breakfast, hotell eller motell.

Pärnan bland Raseborgs hotell är Ekenäs stadshotell med 20 rum varav tre är sviter. Rum priset varierar mellan 90 och 150 euro, och alla rum är utrustade med TV, badrum och WC. Till gästernas förfogande finns också lounge bar Gustafo på första våningen. (Raseborg, Ekenäs stadshotell, 2018)

Närmare Karis finns Fiskars Vårdshus som har funnits där sedan 1836, i och med det är vårdshuset det äldsta i Finland som har betjänat kunder ända sedan det först öppnades. Vårdshuset är öppet året runt, och under sommartid även på söndagar. Rum erbjuds från och med 120 euro. i Samband med vårdshuset finns också en restaurang som erbjuder lunch dagligen och á la carte meny. I vårdshuset kan även familjefester eller företagstillfällen arrangeras. (vårdshus, 2018)

Om man föredrar ett mera naturnära och ekonomivänligt alternativ finns Ekenäs camping ungefär 2 kilometer från centrum som ett alternativ. Man har möjlighet att övernatta i husbil, husvagn eller i tält. På området finns även stugor för 2, 4 eller 6 personer. Nära campingen

finns också restaurang Bossanova. Priserna varierar från 50 till 110 euro. (Raseborg, Tammisaari camping Ekenäs, 2018)

Hangö erbjuder som Raseborg ett stort utbud av hotell och billigare varianter av övernattningsalternativ. Bland Hangös hotell är hotell Regatta en av de kändaste och mest eftertraktade. Den vackra byggnaden i jugendstil ritades år 1898 av Lars Sonck, och är nuförtiden ett modernt hotell med 45 dubbelrum, två enkelrum och två sviter. Hotellet är även placerat centralt och nära havet. Under högsäsongen kan man få dubbelrum från och med 175 euro, och under lågsäsongen från och med 115 euro. I priset ingår även frukost och WIFI. (turistbyrå H. , Hotel Regatta, 2018)

Hangö är även känt för sina gamla trävillor, som nuförtiden har hotell och pensionat verksamhet. De kändaste av dessa är villa Thellina & Thallatta (Hangös äldsta pensionat), villa Solgården och hotell Villa Maija. (turistbyrå h. , 2018) (turistbyrå H. , villa Solgården, 2018) (turistbyrå H. , Pensionat Tellina & Thallatta, 2018) I hotell Villa Maija och i villa Solgården har också vissa rum matlagingsmöjligheter, så de är då en kombination av hotell och pensionatsverksamhet.

4 Destinationsutveckling

I det här kapitlet kommer jag att redogöra för destinationsutveckling som ett koncept i sig. Jag kommer även att ta upp olika för och nackdelar med destinationsutveckling.

Med destinationsutveckling menas att man försöker utveckla en ort eller en destination, så att den bättre skulle kunna möta besökarnas behov och förväntningar. Det kan handla om utveckling av infrastruktur, expanderingsmöjligheter, utveckling av evenemang och aktiviteter, eller i det här fallet förlängning av en säsong med mål att kunna erbjuda tjänster längre in på säsongen än förut. Med destinationsutveckling brukar man oftast tänka på något positivt som brukar gynna lokala företagare, och det kanske stämmer från turistföretagens synvinkel. Men från det lokala boendet och samhällsperspektivet är svaret inte så entydigt. En snabb ökning under en kort tid inom turismen kan också orsaka problem för de infödda invånarna, såsom överbefolkade badstränder, långa trafikköer, nerskräpningar och föroreningar bara för att nämna några exempel. (Bohlin & Elbe, 2007, ss. 53-54)

4.1 Vad gör en destination till en destination?

Hur definierar man en destination? Enligt Wolfgang Framke, professor vid Roskilde universitet i Danmark, finns det två olika sätt; det första är att intressen, aktiviteter, verksamheter, infrastrukturen samt attraktionerna skapar platsen och ger den dess identitet, med andra ord blir den sedan en destination när alla dessa finns på plats. Det andra svaret är att samverkan och nätverkande mellan olika aktörer och företag är det som gör en destination till en destination. Det vill säga att destinationen byggs upp och får sina karaktäristiska drag av de olika företag som verkar på platsen. (Wolfgang, 2018) (Bohlin & Elbe, 2007, ss. 107-110) På ett mera mentalt plan, består destinationen av bilder, föreställningar, historier och "images" som reklamen förmedlar till turisterna, det vill säga marknadsföring. Det som skapar turistflöden finns i själva verket på turisternas hemmaplan, vare sig det handlar om en reklam för lågprisflyg i tunnelbanan eller en tv-reklam för Mallorca. Det är här som turisten får sin motivation att resa samt här som man skapar sitt första intryck om destinationen i fråga. Marknadsföringen av destinationen är minst lika viktigt som att vistas där. Varje person skapar sig sin egna bild över destinationen och reklamerna måste skilja sig från varandra och vara unika för att locka turister till destinationen. (Bohlin & Elbe, 2007, ss. 107-110) (Wolfgang, 2018)

4.2 Platsens betydelse för destinationen

För att kunna utveckla en destinations service, dragningskraft och tillgänglighet, finns det en hel del faktorer som måste tas i beaktande. Serviceutbudet måste vara befintligt redan från förut, det vill säga att man inte kan bygga upp och utveckla en destination från noll. Det måste då alltså finnas någon sorts service och affärsverksamhet där från början, eller ens i närheten av den tänkta platsen för destinationen. Infrastrukturen vid den tänkta destinationen måste också vara ens till en viss del relativt bra utvecklad redan från förut. Det är ingen tillfällighet att alla världens största turistområden och resedestinationer oftast ligger nära en större stad med goda trafikförbindelser. (Bohlin & Elbe, 2007, ss. 110-111)

För att en destination ska kunna utvecklas och växa, måste markytan också vara tillräckligt stor för expansion. Nya företag kräver ofta en hel del areal, speciellt om det handlar om aktivitetsturism, såsom snöskotersafarin uppe i Lappland, vildmarksvandringar och naturleder, samt skidanläggningar överlag. Alla de största skidanläggningarna både i Finland och i Sverige befinner sig uppe i Lappland och Norrland, pga. utrymme och areal. I ett sådant område har man plats att expandera, och trafikförbindelser finns redan i en tillräckligt god

mån. Det som gör skidanläggningar och till exempel vildmarksdestinationer till en unik destination är att i många fall är just destinationen huvudprodukten. Österrikiska St: Anton im Arlberg är ett exempel på en ”produktsdestination” där man betalar för ett liftkort för ett visst antal dagar för att få uppleva de storslagna alperna och dess utsikter.

Dock skulle det kunna påstås att turism i den traditionella betydelsen har ändrats en hel del. Nuförtiden är turismnäringen nämligen en väldigt bred och mångsidig industri. Sedan början av 2010-talet har den så kallade ”upplevelseturismen” blivit väldigt populär, nog för att den fanns förut, men inte i lika stor och lika trendig skala. Upplevelseturismen går ut på att det finns något att uppleva för sig själv, naturen, myter och aktiviteter är nuförtiden i sig lika viktigt som själva boendet och oftast är målet att komma bort från överturistiska områden. Vildmarksturism är ett praktexempel på upplevelseturism, där avsaknaden av turistisk infrastruktur är en förutsättning för turistens trivsel. (Bohlin & Elbe, 2007, ss. 111-114).

4.3 Externaliteter och eventuell problematik med destinationsutveckling

Med externaliteter menas en händelse, eller händelser som påverkar den tredje parten. Det vill säga inte ett företag eller verksamhet i sig, utan oftast påverkar detta samhället eller miljön. Externaliteter kan vara både positiva eller negativa. Positiv externalitet kan vara t.ex. om ett nytt hotell lockar mera turister till en ort vilket i sin tur lockar mera arbete och större dragningskraft till regionen.

En negativ externalitet innebär någon sorts skada på den tredje parten. Det kan handla om ekonomisk, social eller miljörelaterad negativ effekt. En skidort kan till exempel orsaka skada till vattendrag eller sjöar, eftersom vatten behövs till snökanonerna som bidrar med snö till skidbackarna, vilket i sin tur kan påverka fisket och annan aktivitet i vattendragen och sjöarna. Att skidorten kan förlänga sin säsong och öka sin vinst kan leda till förlust för andra i samhället på ett eller annat sätt. Såna här eventuella negativa och positiva effekter måste tas i beaktande när man planerar en större anläggning, eller när man på ett sätt eller annat försöker utveckla sin turism verksamhet på en viss ort. (Bohlin & Elbe, 2007, ss. 53-54)

Problematiken med externaliteter är att man ofta inte kan kontrollera problemet när det en gång väl har börjat. Anläggande av turistattraktioner på ställen som endast är tillgängliga via småvägar är ett av de största problemen. Den som börjar med verksamheten är mest oroad över ekonomiska faktorer (kost och logi, hyror, energikostnader o.s.v.). Turisterna som besöker anläggningen igen funderar bara på hur länge det tar att komma fram samt

kostnaderna för bensin, boende och övrigt. Varken anläggningen eller turisterna måste oroa sig för att betala för användning av vägarna, samt allt negativt som medföljer en övertrafikerad liten väg som i sin tur orsakar skada för dem som bor längs med den här vägen. För att lösa ett sånt här problem, om det ens är möjligt måste man bygga en större och utvidgad väg som också det kostar en hel del, eller så måste man bygga om vägen så att den tar en annan rutt. (Bohlin & Elbe, 2007, ss. 63-64)

Negativa externaliteter uppkommer som en följd av att vissa resurser, såsom vattendrag, vägar och även luften är resurser som ingen har rätt att kontrollera. Det här leder oftast till överkonsumtion av den ”fria” resursen. (Bohlin & Elbe, 2007, ss. 53-54) Det här måste kommas ihåg om man vill förlänga en ort, eller ett lands sommarsäsong.

Om man tar Finlands situation, som länge har varit van med ett visst antal turister under en viss tid kan en säsongsförlängning komma som en total chock om det visar sig att det skulle öka andelen turister radikalt, till en punkt där samhället inte längre kan hantera en så stor mängd. Detta gäller specifikt i småstäder (t.ex. Hangö och Raseborg) som har en begränsad turismkapacitet.

4.4 Kustrutten

Ett projekt som redan håller på är den så kallade Kustrutten för cyklister (se bild 2). Jag valde att nämna detta projekt under destinationsutveckling, eftersom projekt som det här kan öppna nya möjligheter för regionen, i form av nya sorters kundgrupper, och via det utveckla regionens dragningskraft och turismindustri.

Hela rutten är lite på 150 kilometer lång, och går igenom orter som Ekenäs, Karis, Fiskars, Salo, Kimitoön och Hangö. Längs med rutten har man också möjlighet att ta sig ut till yttre skärgården med färja som man även kan transportera cykeln med. Längs med rutten finns 3 nationalparker, varav den idylliska Skärgårdshavets nationalpark är en av dem. (Rannikkoreitti, 2018)

Ställen som absolut är värt ett besök längs med rutten är Högsåra, Rosala, Öro och Bengtskär. Om man väljer att cykla hela rutten kan man till exempel börja i Ekenäs, därifrån fortsätta till Fiskars och Salo, sedan svänga ner söderut till Kimitoön, ta färjan genom yttre skärgården och avsluta sitt äventyr i Hangö. Längs med rutten finns det en hel del små hotell och B&B-inkvarteringar. Rutten är bäst lämpad för vuxna och ungdomar. Längs med hela rutten finns även 16 ställen för cykeluthyrning, och alla cyklar kan hyras från ett ställe och lämnas

tillbaka på vilket annat valfritt ställe som helst, tack vare detta kan man börja och avsluta resan var man vill. Cyklarna kan hyras från en dag till några veckor, och dagshyran är 21 euro. (Rannikkoreitti, 2018)

Bild 2 karta över kustrutten (Snårbacka, 2018)

5 Säsongsförlängning

I föregående kapitel gick jag igenom destinationsutveckling som ett begrepp i sig, samt olika för och nackdelar som kan medfölja. I det här kapitlet kommer jag att gå igenom säsongsförlängning, vad det innebär, vad som krävs för att det ska lyckas samt miljö- och ekonomiska aspekter.

5.1 Ekonomisk utveckling

Längden på turistsäsongen är och har alltid varit ett problem inom resebranschen, och det här är speciellt fallet i länder med glesare och mindre befolkning som t.ex. Finland. En kortare säsong betyder givetvis att lönsamheten för att driva ett företag inom turistbranschen blir lägre, speciellt för ett företag inom den privata sektorn. Det här kan bli problematiskt för ett företag som vill ha en bra ekonomisk livslängd. En bra ekonomisk livslängd kräver självklart en bra lönsamhet, vilket är svårt att få om en anläggning kan använda sin fulla kapacitet endast 3 månader under året och står tom eller går på halv kapacitet under resten av tiden. Det är vanligt att hotell eller motsvarande företag och anläggningar som ligger

utanför större tätortsområden, använder största delen av året endast 30% av sin maximala kapacitet. Företag i de flesta andra branscher skulle redan ha varit i konkurs med liknande procent. (Bohlin & Elbe, 2007, ss. 78-81)

Så som nämndes ovan är det svårt för företag som ligger avlägset att upprätthålla en lönsam affärsmodell med en långvarig ekonomisk livslängd. Med andra ord är befolkningsunderlaget en betydelsefull faktor när man investerar i turistbranschen. Från och med att kriget slutade har urbaniseringen fortsatt i Finland, och alltfler har flyttat in till städerna från landsbygden. Största delen av den finska befolkningen är nuförtiden bosatta längs med den södra och sydvästra kusten av landet. Det här lämnar Västra Nyland i en ganska unik position. Regionen är någorlunda avlägset, men kontakten till både Åbo och Helsingfors finns ändå där. Med andra ord finns utvecklingspotentialen där, fastän området inte är ”mitt i centrum” så att säga. (Bohlin & Elbe, 2007, ss. 78-81)

5.2 Rural turism i Finland samt problem som medföljer

Under största delen av året är de finska övernattningarna koncentrerade till de större stadsområdena, såsom Helsingfors, Tammerfors och Åbo, det är egentligen mest under sommaren som de mindre orterna får någon uppmärksamhet överhuvudtaget. Orsaken till detta är helt enkelt för att varken lönsamheten eller kapaciteten finns i de småorterna, och på långsikt innebär detta att näringen inte är hållbar, vilket i sin tur leder till en negativ utvecklingsspiral. Att driva ett ekonomiskt sett ”icke-hållbart” företag med dålig lönsamhet bäddar i sin tur vägen till långsam eller avstannad personalutveckling. En icke kvalificerad personal leder också till försämrade produktkvalitet, som lönsamheten likaså lider av. (Bohlin & Elbe, 2007, ss. 78-81)

Turismen kan användas i många fall att återförliva orter som drabbats hårt av t.ex. ekonomiskt hårda tider, eller industrinedläggningar. Men lösningen är dock inte så simpel, just på grund av befolkningsindelningen. En ort som ligger lite avsides måste ha någon sorts attraktion eller unikt att erbjuda för att kunna locka bort kunder från de större orterna. En skidanläggning, vattenpark eller ett nöjesfält till exempel. Ännu bättre om det finns någon sorts naturlig dragningskraft till regionen, som en nationalpark eller ett stort skogsområde. Dock kräver såna här anläggningar oftast stora investeringar i både tid, pengar och personal. Bristen på ett aktivt och större lokalt näringsliv försvårar också sådana verksamheter i mer rurala områden. (Bohlin & Elbe, 2007, ss. 78-81)

5.3 Infrastruktur och befolkningsindelning

En av de största utmaningarna för säsongsförlängning och destinationsutveckling i Finland är vårt blygsamma invånarantal som ligger på dryga 5,5 miljoner. Med andra hör Finland till ett av de mest glesbefolkade områdena på jordklotet. Till ytan är Finland dock relativt stort, så skulle Finland ha i alla fall dubbelt fler invånare skulle man lättare kunna sprida ut verksamheten över hela landet och utnyttja kapaciteten för hotellsektorn till fullt. Men i det läge vi befinner oss nu i måste vi prioritera vissa redan befintliga områden. Och för att göra saken ännu mera problematisk blir det dyrt att upprätthålla infrastruktur i ett land som Finland eftersom många destinationer ligger långt ifrån varandra. Lappland ligger ungefär 1000 kilometer från Helsingfors och Åbo, och 800 kilometer från Tammerfors. Så här mycket vägar behövs knappt i Finland, med tanke på hur många som bor här, det vill säga att infrastrukturen är överdimensionerad. (Bohlin & Elbe, 2007, ss. 78-81)

5.4 Är säsongsförlängning lösningen?

Som tidigare redan nämndes stänger många destinationer i mitten av augusti när skolorna börjar. Att en säsongsförlängning skulle erbjuda en lösning kan kanske se bra ut på papper när det gäller arbetskraften inom turistbranschen. Ungdomar och studeranden utgör den säsongsanställda arbetskraftens ryggrad när det gäller resebranschen. För dessa studerande och ungdomar är det givetvis bra att det finns säsongarbete att erbjuda vid sidan om studierna. För turistnäringen blir det dock svårt att utveckla och förlänga säsongen när hälften av deras arbetskraft försvinner i augusti. Ett annat grundproblem är att svag lönsamhet leder till att man gärna anställer skolungdomar, och med en personal som endast arbetar deltid, finns det knappt någon mening med att driva personalutveckling. Med en dålig personalutveckling lider också tjänsterna, produkterna och företaget i sig, eftersom man mest förlitar sig på säsongsanställda när det är som brådst. Det här leder snabbt till en ond cirkel, som företaget kan ha svårt att ta sig ur. Hållbar utveckling inom personalsektorn är såvida en angelägen fråga inom turismen. (Bohlin & Elbe, 2007, ss. 78-81)

5.5 Hållbar utveckling inom turistföretag

Som tidigare nämndes är hållbar utveckling inom turistsektorn en angelägen fråga för tillfället, och det handlar i grund och botten om lönsamhet. I Finland kan många av turistföretagen inte hålla öppet året runt, och måste ofta lägga verksamheten på is under vinterhalvåret, eller driva den med halv kapacitet. Vem vill ha ett arbete som bara varar i 3–

4 månader, speciellt om det är under ekonomiskt hårda tider? Ett vanligt sätt att möta det växande personalbehovet är att investera i ny teknologi och maskiner som reducerar personalbehovet. Som nämndes tidigare i mitt arbete, säger ordföranden för Mara, Timo Lappi att en längre säsong behövs eftersom personalbehovet kommer att minska på grund av den växande automatiseringen inom branschen. (Brunell, 2018) Flera företag inom turistbranschen har redan börjat använda automatiseringsstrategier, såsom fjällturism, transportföretag och hotellkedjor. (Bohlin & Elbe, 2007, ss. 78-81)

6 Skolterminer

Skolterminerna är givetvis en viktig del inom säsongsändringen. Mestadels handlar det om elevernas välmående och ork, i och med att vissa inom Finlands svenska lärarförbund (FSL) menar att vårterminen skulle bli för lång och tröttsam om man skulle ta beslutet att skjuta upp sommarlov. Dock är man inom FSL ändå beredd att samarbeta och göra en ny utredning angående sommarlov. ”En flytt skulle ge ett ekonomiskt uppsving på hundratals miljoner euro för turismen visar en utredning, men i det här fallet ska näringslivet inte styra” säger Christer Holmlund som är ordförande inom FSL. (Berghäll, 2018)

6.1 Strukturella ändringar

Ett annat problem som Holmlund nämner är längden på vårterminen, och att det kan visa sig problematiskt att få eleverna motiverade att jobba ännu längre in på våren än vad dom redan gör. Opetusalan ammattijärjestö (OAJ), det vill säga lärarförbundet som också FSL hör till, ligger på samma linje som Holmlund. Enligt Pasi Pesonen, fackets organisationsdirektör: ”Om det framförs också andra motiveringar än ekonomiska, och om utredningar visar att det skulle gagna också annat än turismen, så inte ställer vi oss i vägen”. (Berghäll, 2018) OAJ är ändå färdiga för att föra diskussion och undersöka saken, så länge som skolorna får diktera villkoren för förändringen. Holmlund bekymrar sig även över vad man ska göra åt vårterminen, om man måste lägga till ytterligare lov under den tiden. På så vis är det alltså inte bara frågan om en ändring i tidtabellen, utan även en ändring på hela läsårets uppbyggnad. (Berghäll, 2018)

Det är inte bara grundskolan som påverkas av ändringen av sommarlovet tidtabell, även antagningarna till gymnasiet och till högskolorna kan komma att påverkas. Likaså kan tidpunkten för studentskrivningarna eventuellt också måsta ändras. Eftersom det är en så stor ändring som skulle genomföras, krävs en ordentlig analys gällande konsekvenserna. Enligt

Holmlund: ”Eftersom det påverkar så många andra saker så går det inte heller att göra några småskaliga försök i enstaka kommuner, utan i så fall borde det göras om för alla på en gång”. (Berghäll, 2018)

Hem och skola går på samma linje som FSL, att näringslivet inte ska få styra skolornas tidtabeller och lov. Enligt Michaela Romantschuk Pietilä måste utgångsläget vara att man tänker på vad som är bäst för dem som går i skolan, det vill säga att man tänker på elevernas bästa. Hem och skola lyfter mest upp familjernas situation, vissa familjer skulle det gagna att flytta fram lovet, medan det skulle bli en ännu större utmaning för andra. (Holmberg, 2018)

7 Metod

I det här kapitlet kommer jag att redogöra för vilka metoder jag har använt i det här arbetet, samt vad som är bra att tänka på före och under intervjuer och vad jag önskar få för resultat av mina intervjuer. Jag kommer även att gå igenom teorin för kvalitativa forskningsmetoder och presentera de personer i fråga som har intervjuats. Som sagt består undersökningen i det här arbetet av intervjufrågor (se bilaga 1), till en viss del har jag använt mig av samma frågor för alla som intervjuats, vissa frågor har dock varit annorlunda på grund av att respondenterna representerar olika branscher. Jag har intervjuat 6 personer från olika branscher inom Västra Nyland.

7.1 Kvalitativa forskningsmetoder

I det här arbetet har jag använt mig av kvalitativa forskningsmetoder, eftersom jag vill ha så tydliga och lätt tolkade svar som möjligt.

Kort sagt kan man säga att kvalitativ forskning, är ett faktabaserat och socialt fenomen som bottnar på mera än endast det som inte är kvantitativa metoder. (Silverman, 1993)

När man använder sig av kvalitativ forskning, använder man sig mest av ord och bilder och i regel inte av siffror. När man intervjuar någon ansikte mot ansikte (djupintervju) brukar man oftast få en klarare och tydligare bild över hur hen som intervjuas beter sig. Så får man oftast mera naturliga svar och data. (Ryen, 2004, ss. 14-18)

Inom den kvalitativa forskningen finns det egentligen ingen metod som är hugget i sten, utan kvalitativa forskare använder sig av flera olika metoder för att få fram tydliga svar. Bland

annat intervjuer, observationer, analyser av text eller dokument och även synliga medier. Intervjuer är ändå en central metod i den moderna kvalitativa forskningen, fastän andra sätt att samla in data på har ökat. (Ryen, 2004, ss. 14-18)

7.2 Intervjuer

För att få ut så mycket som möjligt från sin intervju kan det vara bra att tänka på vissa saker före man börjar. Hur lång intervjun ska vara är en viktig faktor för att uppnå bästa tänkbara effekt. Olika sorters intervjuer kräver olika lång tid, korta intervjuer brukar oftast räknas som 5–20 minuter. Den här tidslängden räcker för att djupare bekanta sig på en specifik del av fakta, det vill säga noggrant undersöka ett mycket specifikt område. (Kylén J.-A. , 2004, ss. 18-21)

Som längre intervjuer räknas ofta intervjuer som räcker 40–60 minuter. På den här tiden hinner man undersöka flera frågeområden och ta upp de mest intressanta aspekterna på varje område. När man utför utredande undersökningar, marknadsundersökningar och i vissa fall även anställningsintervjuer kan man behöva 40–60 minuter tid. (Kylén J.-A. , 2004, ss. 18-21)

Personligen har jag tagit mellan 20 och 30 minuter tid på mej under mina intervjuer, eftersom jag har haft färdigt förberedda frågor och en tydlig bild av vad jag vill ta upp i min intervju. Dessutom har jag inte haft behov att gå i djupet på alla mina frågor, utan relativt ytliga och komprimerade svar har räckt. Dock har jag ändå haft ganska många frågor, så den kortare versionen (5–20 min) har inte alltid räckt. Intervjuerna har gjorts i Hangö och I Raseborg.

7.3 Bra att tänka på före intervjun

När man först börjar med att ta kontakt med respondenterna, är det viktigt att presentera sig ordentligt. Berätta alltså vem du är, varför du gör undersökningen, vad den ska användas till och vem som kommer att läsa undersökningen i fråga. Det kan också vara bra att fråga om hen som intervjuas vill bekanta sig med frågorna på förhand. Det kan underlätta själva intervjun, i och med att respondenten har haft tid att förbereda sig och kan ge vettigare och klarare svar.

Dagen före intervjun kan det löna sig att öva i en spegel till exempel så att man utstrålar en självsäker och avslappnad attityd gentemot den som intervjuas. Hen som blir intervjuad blir på det här sättet också mera motiverad att ge genomtänkta och vettiga svar när denne märker

att man satsat på frågorna. Givetvis ska man göra frågorna på förhand, detta gör det lättare för både forskaren och den intervjuade att hållas inom ramen och inte hamna på sidospår. (Åkerberg, 2018)

Tiden är likaså en viktig del av intervjun. En välformulerad och uppbyggd intervju har så pass mycket tid att man hinner gå igenom sina frågor och få ordentliga svar på dem utan att behöva stressa den som blir intervjuad. En för lång och utdragen intervju resulterar sen igen ofta i att fokuset försvinner hos forskaren och att respondenten blir irriterad eftersom det drar ut på hans tid. Man måste komma ihåg att den person som man intervjuar har gått med på att bli intervjuad och använder sin tid till att möta forskaren. Med tanke på tidsanvändningen är det viktigt att man måste kunna läsa situationen och snabba på intervjun eller i värsta fall avsluta den om den drar för mycket ut på tiden. (Ryen, 2004, ss. 52-53)

Klädseln är också viktig för att ge ett professionellt och seriöst intryck. En alltför uppmärksamhets väckande klädsel ger ett omoget intryck, samtidigt som en allt för upklädd klädsel inte kanske passar in med stället man är på väg till. Bästa alternativet är att klä sig neutralt men ändå snyggt.

7.4 Bra att tänka på under intervjun

För att få en bra start på intervjun är det en bra idé att inte genast gå rakt på sak, om inte respondenten har bråttom såklart. En bra och redig handskakning med ögonkontakt ger ett bra första intryck och visar att forskaren är seriös. (Ryen, 2004, ss. 47-48)

Ögonkontakt genom intervjun och en rak hållning (dvs att man sitter rakt i stolen) ger ytterligare professionella intryck. Dock behöver man såklart inte stirra på personen som intervjuas och att titta ner på sina anteckningar ibland är givetvis nödvändigt. Använd en klar och tydlig röst och använd ett vårdat språk istället för slangord. Undvik att använda händerna och att gestikulera allt för mycket, eftersom det drar bort respondentens uppmärksamhet från frågorna som ställs.

För att göra intervjuprocessen smidigare är det ofta en bra idé att bandera in det som sägs och transkribera det senare ner på papper eller på ett Word dokument. När intervjun börjar lida mot sitt slut ska man tacka för sig och att hen tog tid på sig för att tala med en. (Kylén j. A., 2004, ss. 40-41)

7.5 Vad vill jag uppnå med mina intervjuer?

Målet med mina intervjuer är att få en så heltäckande bild över turismen och skolväsendet Raseborg och Hangö regionen i nuläget, samt ta reda på vad respondenterna anser om en eventuell framflyttning av sommarlovets, och vad det enligt deras egna åsikter skulle medföra, både negativt och positivt. Jag har också inkluderat personer från flera olika sektorer (skol, restaurang, kommunala och turism) för att få flera synpunkter på saken och för att kunna vara så opartisk som möjligt. Den fråga som jag mest hoppas få svar på är vad respondenterna själva anser om sommarlovets eventuella förflyttning, det vill säga om de står för eller emot den, samt en motivering till deras svar. Hoppas även få tillgång till övernattnings statistik som jag kan använda och hänvisa till under mitt arbete.

8 Forskningsprocessen

I detta kapitel kommer jag att lista de personer jag har intervjuat och berätta om deras bakgrund så att läsaren får en bättre uppfattning om varför jag valde att intervjua just dessa personer. Jag kommer även att inkludera frågan ”var står du gällande ändringen av sommarlovets tidtabell” för varje person, samt vad de svarat på frågan. Intervjufrågorna i sin helhet kan ses i bilaga 1.

Jag har personligen tagit kontakt till mina respondenter via e-post och även via telefonsamtal. Tack vare att jag har många kontakter och bekanta i västra Nyland var det inte så svårt att få tag på de personer jag ville intervjua. Alla personer som jag valde att intervjua ställde gärna upp på intervjuerna utan problem.

Jag valde mina respondenter baserat på deras yrke och befattningar, samt hur relevanta de var till mitt ämne. Dessutom har jag även utgått från respondenternas erfarenhet inom sin respektive bransch, det vill säga hur länge de har jobbat inom sina respektive yrken.

Mitt mål för undersökningen har varit att försöka få en så bred undersökning som möjligt, genom att inkludera personer från flera olika instanser inom samhället. I den här undersökningen har jag inkluderat två turistchefer, en krögare/campingägare, två rektorer inom både folkhögskole- och gymnasienivå och en stadsdirektör. Med andra ord har jag då inkluderat personer från både den offentliga och från den privata sektorn. Alla intervjuer har gjorts i Raseborg- Hangö regionen (mellan den 4.6.2018 och 17.9.2018) av den orsaken att personer inom den här regionen är mest relevanta i mitt arbete.

När jag började intervjuerna hade jag givetvis förberett frågorna på förhand, och om respondenten så önskade så skickade jag frågorna även på förhand. Under intervjuens gång använde jag min telefon för att banda in samtalet. Efter intervjun transkriberade jag intervjuerna från inspelningar till pappersformat. Frågorna jag använde mig av, var i grund och botten samma frågor, dock omvandlade så att de skulle vara relevanta för var och en respondent. Med andra ord att frågorna skulle passa bra in i deras branscher. Jag använde mig av 14 stycken grundfrågor, och omvandlade dem sedan för var och en respondent. Intervjuerna är inte citerade, utan omformulerade för att bättre passa in i texten.

- Henrik Grönroos, rektor för västra Nylands folkhögskola.

Henrik Grönroos har en ganska brokig bakgrund i och med att han började sin studerandekarriär på teaterhögskolan och efter det har han jobbat som freelancer inom skådespeleri, och även en del inom film, tv och radio. Han började undervisa dagtid, och kom därmed in på den svenska folkakademin i Borgå under början av 2000 talet. 2004 flyttade han till Pargas och fick jobb som dramalärare på Åbolands folkhögskola. När Åbolands folkhögskola gick ihop med Axxell, hade Grönroos hand om folkhögskola avdelningen på en administrativ nivå. År 2017 fick han jobbet som rektor på västra Nylands folkhögskola.

Orsaken till att jag valde Henrik Grönroos som respondent var tack vare hans långa och mångsidiga bakgrund inom skolvärlden. Han har undervisat på varje nivå mellan förskolan och yrkeshögskolan. Intervjun gjordes 4.6.2018 på västra Nylands folkhögskola.

- Var står du gällande ändringen av sommarlovets tidtabell?

Grönroos: Ur skolans synvinkel beror det väldigt mycket på vilket stadium man talar om, på en folkhögskola kan man väldigt långt påverka på sina egna terminer. Våravslutningen på Västra Nylands folkhögskola det här året var den 18 maj, medan Borgå svenska folkakademi körde en vecka längre än vad vi gjorde. På så vis berör inte den här frågan folkhögskolorna. Den här frågan gäller egentligen i första hand för grundskolorna, men jag säger såhär: jag håller med hem & skola när den här frågan var aktuell igen i våras, att skolornas lov inte skall dikteras av turismen, utan skolorna borde själv få bestämma när de har sina lov. Med andra ord ska skolornas sommarlov betjäna skolornas verksamhet och elevernas välmående. Om man skulle gå in för att ändra tidtabellen skulle man måsta bygga upp skolåret på ett

nytt sätt. Det skulle också resultera i en stor obalans mellan höst och vårterminen. En möjlighet är att ta efter den estniska modellen där man har två längre lov under våren och går längre in i sommaren med sina terminer.

- Marika Pulliainen, chef för turistbyrån i Hangö.

Marika Pulliainen har studerat turism, och började jobba på Hangös turistbyrå år 2000 som turistsekreterare i 3 år, och fick sedan tjänsten som turistchef år 2003. Sedan dess har hon jobbat på turistbyrån och hon trivs väldigt bra.

Att intervju Marika var ett självklart val för mig, dels med tanke på hennes bakgrund inom turismen och dels för att Hangö hör till mitt slutarbete. Hon är också relativt ung och har snabbt fått en chefsroll inom byrån. Intervjun gjordes 5.6.2018 på Hangö turistbyrå.

- Var står du gällande ändringen av sommarlovet's tidtabell?

Pulliainen: Det skulle vara jättebra att få det flyttat, står absolut för det. Utländska turister reser i augusti när finländare slutar att resa, speciellt under veckan, så det skulle förlänga säsongen betydligt och förbättra utbudet för de utländska turisterna. Juni månad sen igen, är en månad som för Hangös del har blivit tystare år för år, det vill säga att den gör back. Människor som har semester i juni reser hellre utomlands då, och inte i Finland tack vare det oftast usla vädret. En framåtflyttning av sommarlovet skulle kunna öppna nya möjligheter för till exempel företagsgrupper om man inte skulle ha ledigt i juni.

- Mikael Eriksson, rektor för Ekenäs och Karis-Billnäs gymnasium.

Mikael Eriksson jobbar som rektor i de två svenskspråkiga gymnasierna i Raseborg. Han har varit rektor i Ekenäs gymnasium i 4 år och har fungerat som rektor för båda gymnasierna i ett år när Ekenäs och Karis gymnasium beslöt sig för att slås ihop. Han började jobba inom skolbranschen under det sena 80-talet och har 30 års erfarenhet bakom sig. Han har fungerat som ämneslärare, studiehandledare och i nuläget som rektor, mestadels på gymnasienivå.

Mikael Eriksson valde jag att intervju som en motvikt till Henrik Grönroos, eftersom han har under största delen av sin karriär varit aktiv på gymnasienivån och

har haft mångsidiga arbetsuppgifter under sin karriär inom skolbranschen. Med 30 års erfarenhet har han också mycket att komma med vad gäller sommarlovet baserat på hans egna erfarenheter. Intervjun gjordes 6.6.2018 i Ekenäs gymnasium.

- Var står du gällande ändringen av sommarlovet tidtabell?

Eriksson: Det är inte en alldeles lätt fråga att ta ställning till. Jag ser fördelar med det nuvarande systemet, om man vare sig talar om skoltrötthet eller om traditioner. Likaså är det inte alla som tycker att augusti är en optimal sommarlovsmånad med tanke på vädret. Dock är det inte så stor skillnad om man skjuter fram sommarlovet med tanke på mängden arbete som eleverna måste göra. Lika mycket blir det ändå, varken mer eller mindre. Så att påstå att eleverna skulle bli speciellt trötta, är lite nog att hitta på. Det svåra blir övergångsperioden, och den kan komma att räcka 5 till 10 år före en helt ny generationen blir van med det nya systemet. Men jag tänker på det här sättet, att lovet förblir ju lika långt oberoende. Då ska det nog finnas nåt lite starkare argument än att såhär har vi alltid gjort. Jag är väldigt beredd att ta mig an diskussionen, och jag säger definitivt inte nej. Orsaken till att det här ämnet ifrågasätts väldigt mycket är ju till en stor del på grund av traditioner.

- Denis Strandell, Stadsdirektör i Hangö.

Denis Strandell har fungerat i dryga 3 år som stadsdirektör i Hangö, före det har han jobbat i den privata sektorn och även i finansmarknadssektorn. Han är ekonom till utbildningen, och har tagit ekonomimagistern från svenska handelshögskolan i Helsingfors. Hans kommunala karriär började när han satt i kommunfullmäktige i Kyrkslätt, han sökte jobbet som stadsdirektör för Hangö eftersom han ville kombinera sitt ekonomiska kunnande med den offentliga sektorn.

Denis Strandell har en bred och lång bakgrund både från den offentliga och kommunala sektorn, samt från den privata och ekonomisektorn. Hans mångsidiga kunnande och imponerande meriter fick mig att välja honom som en av mina respondenter. Intervjun gjordes 7.6.2018 på Hangö stadskontor.

- Var står du gällande ändringen av sommarlovet tidtabell?

Strandell: Både som stadsdirektör för Hangö och som privatperson är jag 100% för ett cirka två veckors förflyttande av sommarlovet. Om man ser på saken strikt ur

Hangös synvinkel, där en av de tre huvudsysselsättningarna är turism och servicenäringar, har Hangö den goda sidan och nackdelen att vi lever mitt i havet. Det innebär att det tar ganska länge förrän havet runt Hangö blir varmt, och på grund av det har vi ganska svårt att locka turister de tre första veckorna i juni. Säsongen börjar på riktigt egentligen först vid midsommar, då även luften börjar bli varm. Men i augusti igen är havet runt Hangö varmt, och då är även lufttemperaturen varm när det ofta blir kallare i resten av landet. Generellt sett tror jag att det här förslaget skulle gagna alla sommarstäder i Finland. Centraleuropeiska turister semestrar aldrig i juni, men däremot semestrar otroligt många i augusti. När tyskar och fransmän vandrar omkring på våra gator i mitten av augusti och försöker hitta någon restaurang eller butik som är öppen, så hittar dom ingen. Det är ju helt galet.

- Nicke Björkqvist, krögare på restaurang Baywatch och delägare i Ekenäs camping

Niklas ”Nicke” Björkqvist är delägare i tre stycken företag med hans bror. Ekenäs gästhamn har de två bröderna drivit sedan början av 1990-talet. Gästhamnens utrymmen ägs av staden, det vill säga duschar, wc:n och bastun, och brödernas roll i det hela är att ta betalt för biljettförsäljningen och att sköta om utrymmena. Baywatch som är ett pizzacafé med A- rättigheter är brödernas egna koncept. Där har de även bränsleförsäljning till båtar. Ekenäs camping sköter bröderna tillsammans, och den har dom upprätthållit sedan år 2000. Björkqvist har även varit aktiv inom kost och logi branschen så gott som hela sitt liv.

I början av september insåg jag att jag inte ännu har talat med en krögare, därför tog jag kontakt med Niklas Björkqvist. Han har varit väldigt aktiv inom krog och övernattningsbranschen i Ekenäs, är delägare i flera företag och har en lång erfarenhet inom branschen bakom sig. Så endast baserat på hans erfarenhet inom branschen kändes det som ett bra val att intervjua honom. Intervjun gjordes 7.9.2018 på restaurang Baywatch.

- Var står du gällande ändringen av sommarlovets tidtabell?

Björkqvist: För min del, så som jag tror att även ganska många andra tänker skulle det jättegärna få skjutas framåt med åtminstone två veckor. Med andra ord att de flesta skolor skulle börja först i september och sluta i början av juni. Skolstarten märks väldigt tydligt i Ekenäs i och med att semestrarna är koncentrerade mest i

juli. Det blir ett väldigt stort tryck just under hela juli månad, så att få semestrarna uppdelade till både juli och augusti skulle underlätta situationen. Jag har hört många klagomål från europeiska turister som klagat över att allt är stängt under sena augusti. Jag är helt säker på att en förändring av sommarlovets tidtabell skulle om inte genast, så efter en kort stund synas i branschen.

- Ville Vuorelma, turistchef i Raseborg

Ville Vuorelma jobbar som Raseborgs turistchef, vilket innebär att stödja de lokala företagen, driva gemensam marknadsföring både på den inhemska marknaden, men speciellt internationell marknadsföring. Utvecklingsprojekt och samarbetsprojekt med kommunerna och med Visit Finland hör också till hans vardag. Han har jobbat som turistchef ett drygt halvår i nuläget och har marknadsföring och hållbar utveckling inom företag som bakgrund från svenska handelshögskolan i Helsingfors.

Ville Vuorelma är en av de yngsta respondenterna jag har intervjuat i detta arbete, och han har ganska nyligen fått jobbet som turistchef för Raseborgs stad. Han har kanske inte den längsta erfarenheten inom branschen bland de jag har intervjuat, men han har en intressant bakgrund med en blandning av marknadsföring och hållbar utveckling, och jag tycker det är viktigt att inkludera personer från alla åldrar och erfarenheter för att få en så heltäckande undersökning som möjligt. Intervjun gjordes 17.9.2018 på Raseborgs turistbyrå.

- Var står du gällande ändringen av sommarlovets tidtabell?

Vuorelma: Jag för den här diskussionen angående att ändra tidtabellen, och jag tycker det är jättebra att alla parter involveras, eftersom det handlar om så många olika människor. Det handlar om barnen, om ekonomin, om lärarnas ork och hur det skulle gå ihop med en eventuell förändring. Jag tycker det är väldigt viktigt att se på helheten, och om möjligt pröva sig fram innan man gör det slutliga beslutet, eftersom det påverkar så många olika saker och aspekter. Utgående från undersökningen som gjorts, där det kommer fram att den inhemska marknaden skulle tjäna in över 200 miljoner euro extra och en 9,5% ökning inom turismen, speciellt bland sommarorter så låter det jättebra. Man måste bara se till att göra det på ett hållbart sätt, att man inte om några år märker att det inte fungerar för skolorna.

9 Analys och diskussion

Baserat på de svar och den information jag fått från mina intervjuer, från den teori jag har läst och från egna tankar och upplevelser, kan man säga att förflyttandet av sommarlovets tidtabell verkligen är allt annat än en lätt fråga. Det som jag började inse under det här arbetets gång är att det här projektet verkligen påverkar på alla samhällsnivåer, och att ett försiktigt men samtidigt optimistiskt närmande av frågan verkligen i alla fall bör diskuteras och främjas även i fortsättningen, och förhoppningsvis förverkligas inom en snar framtid.

Exempel på komplexiteten av den här föreslagna ändringen kan ses i kapitel 4 (speciellt 4.3), 5 och 6. I dom här kapitlen tar jag upp destinationsutveckling säsongsförlängning och sommarlovets uppbyggnad. Speciellt i kapitel 4.3 tar jag upp externaliteter som kan dyka upp i och med destinationsutveckling. En av de största problematikerna med destinationsutveckling som fångade min uppmärksamhet var utnyttjande av naturresurser i och med att man måste utvidga infrastruktur och serviceutbud. Med andra ord finns risken för överturism alltid närvarande.

Hangö och Raseborg (och alla sommarstäder i Finland) måste satsa på hållbar turism och destinationsutveckling av två orsaker. Dels för att småstäder lever på sin image, att de är just trevliga små sommarstäder, dit man kommer för att fly storstadens stress och jäkt. Samt dels för att överturism för småstäder innebär en dödsdom eftersom man i mindre städer inte har möjlighet att hantera det på samma sätt som större städer. Som Ville Vuorelma säger ”jag tycker det är väldigt viktigt att se på helheten, och om möjligt pröva sig fram innan man gör det slutliga beslutet eftersom det påverkar så många olika saker och aspekter” (se intervju med Ville Vuorelma i kapitel 8). Sen igen måste man komma ihåg att Finlands turism skulle nog behöva ett uppsving och risken för överturism i Finland är i nuläget ganska avlägset.

Det som överraskade mig när jag gjorde intervjuerna, var att av de 6 stycken jag intervjuade, var 4 av dem helt eller delvis helt på samma linje, det vill säga att sommarlovstidtabellen borde förflyttas. 2 av dessa 6 som jag intervjuade var lite försiktigare emot en framskjutning av sommarlovets, men även de var i alla fall försiktigt positivt inställda till den eventuella förändringen, och ansåg att man i alla fall ska börja diskutera detta på allvar. När jag frågade om positiva och negativa sidor med den här förändringen visade sig att största delen av respondenterna hade det lättare att komma på positiva aspekter än negativa. De negativa aspekterna kom till mesta dels från skolväsendets synvinkel, medan de personer jag intervjuade inom turism sektorn hade till mestadels gott att säga om den eventuella förändringen. (se kapitel 8)

De personer som jag intervjuade inom skolväsendet motiverade sina negativa åsikter med tanke på barnens ork och välmående och oroade sig för att vårterminen skulle bli alltför lång, när den redan vid det här skedet anses vara ganska lång. (Se kapitel 8, intervjuer med Henrik Grönroos och med Mikael Eriksson)

Ordagrant kan man inte säga att alla respondenter var sams gällande frågan, men allihop lutar i alla fall ditåt, vissa mer än andra.

9.1 Slutsats

En fördel som Hangö och Raseborg har när det gäller destinationsutveckling och säsongförlängning är att städerna ligger på ett gynnsamt ställe. Både från Åbo och från Helsingfors tar det inte mera än högst två timmar att ta sig till västra Nyland, och därmed till Hangö och Raseborg (se kapitel 2). Infrastrukturen och förbindelserna funkar bra och går relativt tätt under sommarmånaderna (se kapitel 3). Städerna erbjuder också mångsidig service vad det gäller kost och logi, man kan övernatta i sin båt i någon av gästhamnarna eller i ett hotell om man tar sig fram med bil. Vårdshus och villor finns också att välja mellan om man föredrar ett mera pittoreskt alternativ (se kapitel 3.5).

Vad det gäller sevärdheter och evenemang har Hangö och Raseborg också något att erbjuda för alla. För den yngre generationen är Hangö regattan, Pokerrun och Julifestivalen populära aktiviteter under sommaren, medan den äldre generationen gärna besöker Raseborgs sommartheater och Raseborgs slottsruiner (se kapitel 2.4). Sevärdheter som gamla stan i Ekenäs, Ramsholmens naturområde, Tulluddens naturstig, Bengtskärs fyr samt Fiskars och Billnäs bruk erbjuder mångsidiga och intressanta resmål, vart det är lätt att göra en dagsutflykt till (se kapitel 2.5).

Baserat på både den information jag har samlat in, både från den teoretiska och den praktiska delen, kan man börja dra vissa slutsatser. I kapitel 4.2 redogör jag för hur viktig själva platsen är om man vill utveckla en destination. I det kapitlet kom det bland annat fram att en destination måste uppfylla vissa kriterier för att kunna fortsätta utvecklas, bland annat infrastruktur och serviceutbud.

I kapitel 3 lyfte jag fram Raseborgs och Hangös service i nuläget, och när man granskar utbudet i dessa städer kan man se att en bra och välutvecklad infrastruktur redan finns. Detta kombinerat med att Raseborg och Hangö ligger på ett bra läge, mellan Helsingfors och Åbo, gör att området är lätt åtkomligt. Internationell kontakt till andra länder finns också i form

av Hangö hamn, varifrån man kan ta sig till Paldski i Estland och till Rostock i Tyskland. Med andra ord så finns kontakten till resten av Finland, och till resten av världen för den delen redan närvarande.

Så utgående från infrastruktur, service och förbindelser både utomlands och till andra finska städer så skulle Raseborg och Hangö (samt västra Nyland överlag) dra nytta av en säsongsförlängning i och med att möjligheter och utrymme för utveckling redan finns.

Gällande övernattningarna (se kapitel 2.1–2.3) kan man se att antalet förvisso sjunker i augusti jämfört med juli, men det är ändå en betydande mängd som besöker Hangö och Raseborg ännu under augusti månad. De flesta skolor börjar sitt läsår igen runt den här tiden, och baserat på statistiken kan man dra slutsatsen att skolstarten är den största bidragande orsaken till att antalet besökare sjunker drastiskt under mitten av augusti. Den här faktorn kombinerat med att så gott som hela resten av Europa semestrar ända in i september bidrar i sin tur till att europeiska turister väljer att resa någon annanstans än till Finland eftersom man inte får någon service här under augusti.

Under intervjun med Niklas Björkqvist (se kapitel 8, intervju med Niklas Björkqvist), kom det fram att turistsäsongen i västra Nyland sist och slutligen är väldigt kort. Det leder till att juli månad blir väldigt tung och hektisk för de lokala företagen. Att kunna fördela ut semestrarna jämnt mellan juli och augusti skulle alltså underlätta trycket längs med en längre tidsperiod.

Med tanke på den fakta och de synpunkter jag presenterat i detta kapitel, anser jag att en säsongsförlängning skulle göra god nytta i Raseborg och Hangö området. Debatten har blivit starkare år för år och samlat allt mera uppmärksamhet. Dock måste man komma ihåg att den här ändringen knappast skulle bli synlig i regionen på en gång, men i långa längden är det här alternativet det absolut bästa om vi vill kunna tävla med resten av Europa inom den globala turistindustrin.

10 Sammanfattning

Syftet med det här arbetet var att försöka utreda om en senare flyttning av sommarlovs tidtabellen skulle ge ett uppsving för den finska turismen, och mera exakt om den finska turismen skulle få ett uppsving i Raseborg och Hangö regionen. Statistik för nuläget och intervjuer har gått igenom i kapitel 2 och 7. För att uppnå mitt syfte har jag använt mig av litteratur angående destinationsutveckling, säsongsförlängning och litteratur om kvalitativa metoder. Jag har också fått till min förfogande statistik över Raseborgs och Hangös övernattningar från sommaren 2017 som jag har infogat i mitt arbete.

De intervjuer jag gjorde, har gett mig en bra uppfattning i hur de lokala företagarna och arbetarna tänker och tycker angående sommarlovs placering. På frågan om man borde skjuta framåt sommarlovs tidtabell var största delen av de intervjuade relativt överens. De flesta ansåg att man borde skjuta fram sommarlovet, medan två av de sex stycken som jag intervjuade ansåg att man i alla fall ska föra en seriös diskussion angående möjligheten.

Som en sammanfattning kan man då säga att jag har använt mig av flera olika metoder och tillvägagångssätt för att uppnå bästa möjliga resultat. Teori blandat med intervjuer och egna upplevelser och erfarenheter har gett mig en bra grund till att forska i mitt ämne, samt har det underlättat min process med att få ett så bra resultat som bara möjligt.

Det här arbetet, samt dess resultat kommer att överlämnas åt min uppdragsgivare Jon Lindström, som nyligen har tagit över verksamheten från Marika Pulliainen på Hangö turistbyrå.

Källförteckning

- Berghäll, C. (25. 9 2018). *Lärarförbundet är redo att utreda en flytt av sommarlovet, men bara på skolans villkor- "Näringslivet ska inte styra"*. Noudettu osoitteesta Svenskayle.fi: <https://svenska.yle.fi/artikel/2018/05/04/lararforbundet-ar-redo-att-utreda-en-flytt-av-sommarlovet-men-bara-pa-skolans>
- Bohlin, M.;& Jörgen, E. (2007). *Utveckla turistdestinationer: Ett svenskt perspektiv*. Malmö: Liber AB.
- Brunell, E. (25. 9 2018). *Utredning: Ett senare sommarlov skulle betyda hundratals miljoner extra för turismen- "en senareläggning bör främjas" säger ministern*. Noudettu osoitteesta Svenska Yle: <https://svenska.yle.fi/artikel/2018/05/03/utredning-ett-senare-sommarlov-skulle-betyda-hundratals-miljoner-extra-for>
- Finland, V. (24. 10 2018). *Yöpymiset kesäkaudella*. Noudettu osoitteesta Visit Finland: <http://www.visitfinland.fi/blog/graphs/yopymiset-kesakaudella/>
- Finnlines. (24. 10 2018). *Hamnar*. Noudettu osoitteesta Finnlines: <https://www.finnlines.com/sv/freight/hamnar/hango>
- gästhamn, E. (29. 10 2018). *Välkommen!* Noudettu osoitteesta Ekenäs gästhamn: <http://ekenasport.fi/>
- Hangö. (1. 10 2018). *Evenemang i Hangö 2018*. Noudettu osoitteesta Hangö stad websida: <https://tourism.hanko.fi/sv/hangos-evenemang/>
- Hangö stad. (25. 9 2018). *Information om Hangö*. Noudettu osoitteesta Hanko.fi: https://www.hanko.fi/sv/information_om_hango
- Hangö turistbyrå. (26. 9 2018). *Öppethållningstider och personal*. Noudettu osoitteesta Tourism.hanko.fi: <https://tourism.hanko.fi/sv/aukioloajat-ja-henkilokunta/>
- Holmberg, F. (30. 10 2018). *Yle nyheter*. Noudettu osoitteesta Svenska yle: <https://svenska.yle.fi/artikel/2018/05/03/hem-och-skola-naringslivet-ska-inte-styra-over-sommarlovet>
- Kuronen, R. (1. 10 2018). *Årets julifestival firade levande musik och musiklegender*. Noudettu osoitteesta Västra Nyland: <https://www.vastranyland.fi/artikel/arets-julifestival-firade-levande-musik-och-musiklegender/>
- Kylén, J.-A. (2004). *Att få svar: intervju, enkät, observation*. Stockholm: Bonnier Utbildning AB.
- Matkahuolto. (29. 10 2018). *Liityntäpysäköinti*. Noudettu osoitteesta Matkahuolto: <https://matkahuolto.fi/aikataulut-ja-liput/bussiaikataulut/liityntapysakointi/hanko-tammisaari-inkoo/#.W9bJYXszYdV>
- Nummenmaa, M. (10. 1 2018). *Augustinatten toppade alla förväntningar*. Noudettu osoitteesta Västra Nyland: <https://www.vastranyland.fi/artikel/augustinatten-toppade-alla-forvantningar/>

- Pulliainen, M. (3. 10 2018). Övernattnings statistik för 2017. Hangö, Västra Nyland, Finland.
- Rannikkoreitti. (22. 10 2018). *Cykla kustrutten*. Noudettu osoitteesta Kustrutten.fi: <https://www.rannikkoreitti.fi/svenska/>
- Raseborg, V. (29. 10 2018). *Ekenäs stadshotell*. Noudettu osoitteesta Visit Raseborg: <https://www.visitraseborg.com/sv/inkvartering/hotell/ekenas/tammisaaren-kaupunginhotelli>
- Raseborg, V. (17. 10 2018). *Historiska sevärheter och muséer*. Noudettu osoitteesta Visit Raseborg: <https://www.visitraseborg.com/sv/sevardheter/kultur-historia/raseborgs-slott>
- Raseborg, V. (30. 10 2018). *Tammisaari camping Ekenäs*. Noudettu osoitteesta Visit Raseborg: <https://www.visitraseborg.com/fi/majoitus/leirintaalueet/tammisaari/tammisaari-camping-ekenas>
- Raseborg, V. (17. 10 2018). *Upplev*. Noudettu osoitteesta Historiska sevärheter och muséer: <https://www.visitraseborg.com/sv/sevardheter/kultur-historia/ekenas>
- Raseborgs sommar-teater. (2. 10 2018). *Förr på Raseborgs sommar-teater*. Noudettu osoitteesta Raseborgs sommar-teater: <https://www.raseborg.org/ar/>
- Raseborgs sommar-teater. (2. 10 2018). *om Raseborgs sommar-teater*. Noudettu osoitteesta Raseborgs sommar-teater: <https://www.raseborg.org/start/om/>
- Raseborgs stad. (25. 9 2018). *Staden i ett nötskal*. Noudettu osoitteesta Raseborg.fi: <https://www.raseborg.fi/staden-i-ett-notskal>
- rautatiet, V. (29. 10 2018). *Palvelut*. Noudettu osoitteesta VR: https://www.vr.fi/cs/vr/fi/hanko_fi
- Rehnström, B. (3. 10 2018). Övernattnings statistik för 2017. Raseborg, Västra Nyland, Finland.
- Ryen, A. (2004). *Kvalitativ intervju- från vetenskapsteori till fältstudier*. Malmö: Daleke Grafiska AB.
- Seaways, D. (24. 10 2018). *Båtresa*. Noudettu osoitteesta Hanko till Paldski: <https://www.dfsseaways.se/batresa/skandinavien-och-baltikum/hanko-till-paldiski>
- Silverman, D. (1993). *Theory, Method and Practice*. Teoksessa D. Silverman, *Interpreting qualitative data* (s. 31). London: Sage publishing.
- Snårbacka, J. (6. 11 2018). *På cykel genom skärgård, småstadsidyller och lugna skogsstigar*. Noudettu osoitteesta HBL: <https://www.hbl.fi/artikel/pa-cykel-genom-skargard-smastadsidyller-och-lugna-skogsstigar-2/>
- sommar-teater, R. (6. 11 2018). *Förr på raseborgs sommar-teater*. Noudettu osoitteesta Raseborgs sommar-teater: <https://www.raseborg.org/ar/>

- stad, R. (22. 10 2018). *Om staden*. Noudettu osoitteesta Staden i ett nötskal:
<https://www.raseborg.fi/staden-i-ett-notskal>
- turistbyrå, H. (17. 10 2018). *Fyrar*. Noudettu osoitteesta Sevärdheter:
<https://tourism.hanko.fi/sv/sevardheter/>
- turistbyrå, H. (29. 10 2018). *Hamnar*. Noudettu osoitteesta Hanko:
<https://tourism.hanko.fi/sv/satamat/>
- turistbyrå, H. (30. 10 2018). *Hotel Regatta*. Noudettu osoitteesta Hanko:
<https://tourism.hanko.fi/sv/?portfolio=hotelli-regatta>
- turistbyrå, h. (30. 10 2018). *Hotell Villa Maija*. Noudettu osoitteesta Hanko:
<https://tourism.hanko.fi/sv/?portfolio=hotelli-villa-maija>
- turistbyrå, H. (17. 10 2018). *Krigsminnen*. Noudettu osoitteesta Krigsminnen- Hanko:
<https://tourism.hanko.fi/sv/?portfolio=sotamuistoja>
- turistbyrå, H. (30. 10 2018). *Pensionat Tellina & Thallatta*. Noudettu osoitteesta Hanko:
<https://tourism.hanko.fi/sv/?portfolio=pensionaatti-tellina>
- turistbyrå, H. (17. 10 2018). *Tulluddens naturstig- vägen till Finlands sydligaste spets*.
Noudettu osoitteesta Hangö turistbyrå hemsida:
<https://tourism.hanko.fi/sv/?portfolio=3320>
- turistbyrå, H. (30. 10 2018). *villa Solgården*. Noudettu osoitteesta Hanko:
<https://tourism.hanko.fi/sv/?portfolio=11242>
- Wolfgang, F. (2018). *The "destination": A problematic concept*. Turku.
- Vuorela, P.;& Holttinen, J. (2. 11 2018). Länsi- Uudenmaan matkailun tulo- ja työllisyystutkimus 2016. Hangö, Västra Nyland, Finland.
- värdshus, F. (29. 10 2018). *Hotel- Restaurant*. Noudettu osoitteesta Wärsy:
<http://www.wardshus.fi/fi/>
- Åkerberg, M. (1. 11 2018). *Tänk på detta när du gör en intervju*. Noudettu osoitteesta Pleasecopyme:
<http://pleasecopyme.se/2007/11/tank-pa-detta-nar-du-gor-en-intervju/>

bild och figurförteckning

Bild 1 Scen ur musikalen Grease år 2000_(Raseborgs sommar-teater, 2018)	7
Bild 2 karta över kustrutten_(Snårbacka, 2018).....	16
Figur 1 Tabell över de nationaliteter som mest besökt Hangö och Raseborg under sommaren 2017 (Rehnström, 2018).....	5

Bilaga 1: Intervjufrågor

Introduktionsfråga: Vill du presentera dej själv så att läsaren får en uppfattning om varför jag valde att intervjua just dej?

1. Står ni för eller emot ändringen av sommarlovets tidtabell?
2. Vad är enligt dej själv, dom positivaste effekterna på att omplacera sommarlovs tidtabellen?
3. Samt de mest negativa?
4. Hur lång process skulle det handla om i och med att flytta sommarlovet? Hur skulle det påverka skolorna, eleverna och hela skolsystemet?
5. Hur skulle det påverka VNF/Raseborgs gymnasium?
6. Hur skulle det påverka Raseborgs stad?
7. Hur skulle det påverka Hangö stad?
8. Får Hangö/Raseborg fler utländska eller inhemska turister?
9. Enligt en utredning gjord av regeringen, skulle en ändring av tidtabellen ge in 219 miljoner euro extra för turismen. Hur skulle Hangö/Raseborg påverkas ekonomiskt sätt?
10. Hur tror du att den här möjliga ändringen skulle påverka turismen i Västra Nyland?
11. Tror du att det skulle vara lättare eller svårare för elever att få sommarjobb i och med en ny tidtabell?
12. Borde skolorna föra aktiv dialog med eleverna angående ämnet?
13. (Hurudana reaktioner har saken väckt hos eleverna)
14. Finns det någon särskild person/institution som jag borde inkludera i detta arbete?